

Bruselj, 23. maj 2025
(OR. en)

9156/25

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0265 (COD)

TRANS 188
CLIMA 157
ENV 371
COMPET 396
CODEC 637

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 445 final; COM(2023) 445 annex
Zadeva:	Direktiva o spremembi Direktive Sveta 96/53/ES o določitvi največjih dovoljenih mer in največjih dovoljenih tež določenih cestnih vozil – poročilo o napredku

I. UVOD

1. Komisija je navedeni predlog Evropskemu parlamentu in Svetu predložila 13. julija 2023 kot del svežnja ukrepov za okolju prijaznejši promet.
2. Predlog o spremembi Direktive Sveta 96/53/ES o določitvi največjih dovoljenih mer določenih cestnih vozil v Skupnosti v notranjem in mednarodnem prometu in največjih dovoljenih tež v mednarodnem prometu (v nadaljnjem besedilu: direktiva o težah in merah določenih cestnih vozil) ima tri cilje: (a) boljše zagotavljanje prostega in učinkovitega pretoka blaga ter poštene konkurence, (b) zagotavljanje zadostnih spodbud za sektor, da bi se spodbujale naložbe v brezemisijske tehnologije, ter (c) zagotavljanje učinkovitejšega in doslednejšega izvrševanja novih in obstoječih pravil.

II. DELO V DRUGIH INSTITUCIJAH

3. Evropski parlament je za pristojni odbor za ta predlog imenoval Odbor za promet in turizem (TRAN), za poročevalko pa Roso SERRANO SIERRA (S&D, ES). Evropski parlament je poročilo sprejel na plenarnem zasedanju 12. marca 2024.
4. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 582. plenarnem zasedanju 26. oktobra 2023. Odbor regij je mnenje sprejel na 159. plenarnem zasedanju 31. januarja 2024.

III. DELO V SVETU IN V OKVIRU NJEGOVIH PRIPRAVLJALNIH TELES

5. Delo v Delovni skupini za kopenski promet se je začelo 24. julija 2023 s splošno predstavitvijo predloga in preučitvijo ocene učinka. Predlog je nato obravnavala 4. in 19. septembra, 6., 16. in 23. oktobra ter 13. novembra 2023. Špansko predsedstvo je 4. decembra 2023 Svetu predstavilo poročilo o napredku (15668/23). Delovna skupina je obravnavo kompromisnih predlogov predsedstva nadaljevala tudi med belgijskim predsedovanjem, in sicer 23. aprila, 7. in 21. maja ter 7. junija 2024. Belgijsko predsedstvo je 18. junija 2024 Svetu predstavilo drugo poročilo o napredku (10214/24). Predlog med madžarskim predsedovanjem ni bil obravnavan.
6. Delovna skupina je obravnavo kompromisnih predlogov predsedstva nadaljevala tudi med poljskim predsedovanjem, in sicer 13. in 21. maja 2025.

IV. OBLIKOVANJE KOMPROMISNEGA BESEDILA

7. Poljsko predsedstvo je opredelilo dva glavna izziva. Kot prvo, kako zagotoviti promet težjih težkih vozil, tj. vozil na alternativna goriva ali brezemisijjskih vozil, zlasti v tistih državah članicah, ki si še vedno prizadevajo izboljšati stanje cestnega omrežja. V ta namen je nadaljevalo delo v zvezi s konceptom pozitivnega omrežja. Takšno omrežje bi državam članicam omogočilo, da po želji omejijo promet najtežjih vozil na omejeno število cest. To omrežje bi se sčasoma razširilo in do leta 2045 pokrivalo celotno cestno omrežje TEN-T. Glavni izziv predstavlja določitev jasnih pravil, ki bi omogočila uveljavitev tega omrežja, zlasti kar zadeva predvidene ukrepe glede postopnega povečanja njegove pokritosti. Potrebna bodo dodatna prizadevanja, da se omogoči sistem, s katerim bi se po eni strani omogočila lažja uveljavitev, hkrati pa bi se reševal problem preobremenitve vozil in zaščitilo stanje infrastrukture, po drugi strani pa se cestnim prevoznikom ne bi naložilo preveliko breme. Drugi izziv je povezan s prometom 44-tonskih vozil, opremljenih z motorjem z notranjim zgorevanjem na fosilna goriva, v intermodalnem in mednarodnem prevozu. Čeprav predlog vsebuje postopno opuščanje te vrste prometa, več držav članic meni, da postopno opuščanje ne zadostuje. Predsedstvo je nadaljevalo delo v zvezi s konceptom pooblastila Komisije, ki bi državam članicam omogočilo, da ustavijo promet s to vrsto vozil na podlagi dokazov o negativnem učinku, hkrati pa zagotovilo zaščitne ukrepe, ki bi zagotavljali enako obravnavo in enake konkurenčne pogoje. Vendar podrobnosti takšne zaščitne klavzule zaenkrat še niso dodelane do te mere, da bi lahko dobila zadostno podporo v Svetu. Potrebna bodo dodatna prizadevanja za nadaljnji razvoj koncepta zaščitne klavzule.

V. ZAKLJUČEK

8. Glede na navedeno naj se Coreper in Svet (promet, telekomunikacije in energija) na seji 28. maja oziroma 5. junija 2025 seznanita s tem poročilom o napredku.